

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Helyzeti árak

Helyben:		Vidéken:	
1 óra	1 K.	1 óra	1 50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4 50 K.
6 óra	6 K.	6 óra	9 K.
12 óra	12 K.	12 óra	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szent István-ter 1.

TELEFON 208

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

A TEMPLOMOK

harangjai temették a békét, régén, másfélszázaddal ezelőtt, amikor trónörökösünk kihült holtteste felett gyászt hirdettek egy szomorú nyári alkonyaton. Harangok szava kísérte örök pihenőjére a meggyilkolt trónörökös és lelkünkre ráborult akkor, a nehéz sejtés, hogy a békét is oda kell temetnünk a virágok alá, amelyeket a gyereket gyűjtött a nagy halott számára.

Es most, hogy a véres, zivatar második öszének hideg lehellését érezzük, újra szóhoz jutnak a harangok, újra végigömlik a végtelen földeken ércszavuk. A nagy idők elkérni tőlünk a harangokat, amelyek érce eddig szelíd imádságra hívott. A harangok lekerülnek a templomok tornyaiból, ágyukat öntékek belőlük és torkuk zengő szava most odagyűjti a nagy lészámoláshoz a nép javát, hogy zengésükkel rohanjanak a pokoli csaták tüzebe, megdicsőülni a nemzeti jövőnkért, utódaink nyugalmas boldogságáért.

Ragyogó szimbólumai a harangágyuk küzdelmünk igazságának és céljainak. Kivértek ellenségeink a béke fészkeiből és azóta minden csepp vérünk azért hull, hogy kicsavarjuk a kardot kezükből és visszaadjuk az embereknek az áldott békét. E csodálatosan nagy és nemes munkához adják a kísértetet az ágyuk, melyeknek száva azelőtt imádkozásra gyűjtötte a hívó népeket, most pedig ércnyelvük mélyben bűgözve szava temeti el ott künn azokat, akik megdicsőülnek a nagy küzdelem tüzeiben.

Soha nem hitt és nem halott erőmegfeszítést mutat ez a nép áldozatkészségével, amelyet pedig óriási arányokban vesz igénybe ez a háború, a népeknek a jövőre nézve döntő kérdőzése, Erenyeink csodálatos fényvel tűnődöknek.

A háború szobra ott áll városunk szívében és ezernyi ember vándorol hozzá, hogy lerakja lábánál legszebb javait, legdrágább kincseit. Oda

vezeti fiait, testvéreit, odamennek az igazságot áthatott szívek mámorában öszülő családapák, serdülő gyermekek a legnagyobb eszméért való önfeláldozás vágyától áthatva, hogy testük és lelkük legszebb értékeivel szolgálják a nemzet legnagyobb ügyét. Jöjjenek ellenségeink és nézzék e nemzet nagyságát a komor időkben. Kihull kezükből a fegyver.

Háború.

A Balkán.

Görögország és Görögország külügyi politikája az események előterébe lépett. Az osztrák-magyar csapatok és a szövetséges német és bolgár seregek Ujszerbia területre jutottak, a régi szerb királyság teljes egészében a szövetségesek kezén van, a régi Szerbia határát csaknem száznyolcvan kilométer széles arcvonalon átlépték e csapatok és ezzel Szerbia sorsa meg van pecsételve.

Novibazár elfoglalása.

Kövess tábornok hadsergének német csapatai megszállották Novibazárt.

Gallwitz tábornok hadserge és Bojadieff tábornok hadsergének jobbszárnya a Lab völgyébe való kijutásért harcolnak, Prisztinától északra.

A november 19-én elfogott szerbek száma 38000-ra emelkedett. Tegnapi több, mint 4400 embert fogtunk el.

Az olasz harctér.

Az olaszok újból haderőket hoztak a tiroli harcnyalorról Görz vidékére. Ilyen megerősítések harcbevételével az ellenség ismétetlen támadja az egész görzi hídfőt. A Monte-Sabatino előtt az olaszok több előretörése tüzérszolgálatuk összehozott. Az ellenség Pevma ellen intézett három előretörése súlyos veszteségek közt összeomlott. Különbösen heves támadásokat intéztek az olaszok ezuttal a Podgora ellen. Itt is véresen visszaverték őket. A Monte San Michele két oldalán elterülő vidék erős tüzéségi tűz alatt állott. Délután a hegy északi lejtőjén jelentékeny ellenséges haderő nyomult előre, amelynek támadása kereszt tűzünkben kudarcot vallott.

Az orosz harctér.

Volhyniában és a Sztj mentén helyenként ágyuharc, miközben az oroszok gázbombákat használnak. Egyébként nem történt különös esemény.

MAJOR MIHÁLY hősi halála.

A nagy világégés és élethalálharc, amelyben a magyar oly bámulatos hősiességgel küzd és első helyet foglal el, a Fejérmegyei Napló egyik tagját is áldozatul követelte. Major Mihály, a Fejérmegyei Napló volt felelősszerkesztője az olasz harctéren november 12-én délután 4 órakor S. Martinonál hősi halált halt.

Még november 8-iki dátummal tábori lapot küldött a szerkesztőségnek, amelyben az akkori borzalmas görzi csatáról irt és figyelmeztette az itthonlevőket, hogy ne adjanak hitelt a sok szomorú hírek, amely annyi derék fiunk életéről regél. November 11-iki kelettel irt utoljára, hogy jól érzi magát, nehéz napokat élnek, de bizik a jó Istenben. Másnap délután már esedett.

A szomorú és végtelenül lesújtó hírt először a szüleinek visszaküldött tábori lap hozta, amelyre az volt ráírva, hogy november 12-én esedett. A visszaérkezett tábori lap megdöbbentett bennünket, de azért nem adtuk föl a reményt, hátha csak tévedés, hiszen már oly sokszor megtörtént ez a világ-háború alatt.

A vasárnap azonban megosztott bennünket minden reménykedéstől. Levél érkezett a harctérről, Simon-Róbert zászlós értesítette a nagy fájdalomtól megfört szülőket, hogy az anynyira szeretett gyermekük, Major Mihály tényleg hősi halált halt. A legutolsó pillanatig a legvitézebben küzdött, míg nem egy gyilkos lövedék ki nem oltotta ifju életét. A zászlós megírja, hogy S. Martinonál esett el s ugyancsak S. Martino mellett ő temette el. A helyet is megjelöli, ahol nyugalomra helyezték.

Összeszűrült a szívünk, és könny töltül a szemünkbe, mikor le kellett mondanunk a reményről, hogy a talpig becsülétes, ideális gondolkozású, tiszta lelkű szerkesztőnk, kollégánk, testvérünk és jóbarátunk él.

Mintaképe volt a lelkes magyar katonának, a boldogság sugárzott arcáról, mikor besorozták katonának, amely boldogsága még inkább fokozódott, amikor a nyár végén, a levelek hullásának kezdetén a hirtérre indulhatott. Küzdeni a hazáért, a frontra menni, dicsőségesen harcolni, ez volt a szíve vágya a háború kezdete óta. Megis lelte. Tisztársai nem egyszer a bámulat hangján emlékeztek meg lelkes katonai kvalitásairól. Legénysége pedig valóságban bálványozta. Harci jókedvével állandó lelkesedésben tartotta őket. Mint katona, tette változtatva azt az ideális haszaszeretetet, amelyet addig tollal hirdetett. Elvekkal bíró, becsületes, önzetlen, rutinirozott, szorgalmas és fáradhatlan újságíró volt, a katolikus újságírók egyik értékes tagja, ilyen katona is lett belőle.

Dicsőszert szerzett hazájának, amelyért boldog volt életét áldozni, dicsőséget szerzett a székesfehérvári, 17. honvédegyezrednek, annak az ezrednek, amely a háború alatt már oly sokat szenvedett, de annál több babért aratott, a melynek a mi hősi halált halt, felejtethetlen testvérünk és kollégánk is hadapródja volt.

Major Mihály féltvezeden keresztül volt a Fejérmegyei Napló kötelekében. Először mint kitünő riportert volt a mi organumunk munkása, majd pedig szerkesztő lett, amely hivatását szintén dicsőszert töltötte be. A katolikus világlátó, a tiszta meggyőződés, a vérbeli újságírói tehetség, a haza iránti tisztelet, ragaszkodás és kötelességjeljesítés tudás karakterizálták a fiatal Major Mihályt, aki ugyszólván az újság légkörében nőtt fel és az idegőző, sok gondnal és körültekintéssel járó újságírási mesterségben nőtte ki magát érett ifjúnak, amely pályán a folyó év január 16-án működött. Ekkor tette le a tollat, ekkor vette magára a király csukaszürkejét, ekkor hagyta el a szerkesztőségi asztalt s bement a kaszárnyába a háború tudományát tanulni.

BLOUSOK EREDETI MODELLEK: barchet, flanel, posztó, selyem, Japonais és Creppe de chineben legnagyobb választék

LEGOLCSÓBBAN

Nagyválaszték gyászblousokban.

VERMES FRIGYESNÉL kapható.

A viszonylatára távozott csak az újságírói élettől, a sors azonban másként döntött. Kidöntötte az élok sorából. Halála szép befejezése életének. Az ideális lélek ideálisan ment el, a megéricsülték birodalmába.

A vérző szívű apát és anyát, a kesergő testvért, aki szintén mint katonatiszt küzd hazajárt, vizsgálja az a tudat, hogy gyermekük, a testvér hazáért, a királyért adta életét. A fájdalomban legyen enyhülés annak megmondolása, hogy a legdrágábbat, a kincset a jó fiut áldozták fel a honért, amely nem fog halálán lenni az ilyen nagy áldozatok bemutatásáért. A mi felünk is sajog, de felel bennünk is az a tudat, hogy a Fejermegyei Napló, amely annyit áldozott és dolgozott már a háború érdekében, az újabb áldozattal is tiszteletteljesen bórul le a haza oltárának lépcsőin, odaadta a szerkesztőjét.

Az igazságos Bíró jutalmazza meg becsületet, munkás életéért, dicő, hősi haláláért. Emelékét kegyelettel őrizzük meg felünkben és szívünkben. Nyugodjék békében. A Fejermegyei Napló legközelebb ünnepélyes gyászmisét fog tartatni lelkeüdvéért a székesegyházban. A gyászistentisztelet idejét legközelebb fogjuk nyilvánosságra hozni.

A szegény gyermekeknek. Legújabb akciónk, a szegény gyermekek segítése, felruházása nagyszerűen megy a mi jólelkű adakozó közönségünk jóvoltából. Hátfon négy szegény család gyermekeinek adtunk ruhát, cipőt. Mindegyik család a legnagyobb nélkülözésekkel küzd, s igazán boldogok voltak, hogy enyhítettük a nyomorukat. Egyik szegény asszonynak pénz is adtunk. Férje a harc téren elesett, négy gyermeke van, hadinyugdíjat pedig még nem kapták el. Ujabbban a következő adományok érkeztek hozzánk: Sz. S. ruhákat, cipőt, és 20 koronát küldött. Heller Edéné egy kabátot, N. N. cipőt, N. N. ruhát küldött. A jó Isten tisztelemeg jószívűségüket.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárvaházra.

A székesfehérvári mozgalom megindult. Szombaton délután 4 órakor a ciszterciák főgimnáziumának dísztermében Szőgyény Marich Julia alapítványi hölgy elnöklele alatt értekezlet volt a gyűjtés ügyében. A város lelkes hölgyközönsége szép számban jelent meg s a legnagyobb készséggel vállalkoztak a gyűjtésre. Szombaton délután ismét lesz értekezlet ezen ügyben, amelyre a hölgyeknek megjelenését kéri. A gyűjtésnél több száz hölgyre van szükség s kívánatos, hogy mindenki megjelenjen a következő értekezleten és vállalkozzanak a gyűjtésre. Ezt a fáradságot a mi hölgyeink bizonyára meg fogják tenni. A mai napra a következő adományok érkeztek a Fejermegyei Naplóhoz: Göbel János Györgyné 50 kor, Kelemen Béla főreáliskolai igazgató és neje 50 kor. Szabó Sándorné 10 kor. Az összeget a Székesfehérvári Takarékpénztárban helyeztük el.

A novemberben besorozottak behívása.

A jólismert sárga plakátokat, amelyek új korosztályok behívása alkalmával időnként mindig megérkeznek a közigazgatási hatóságokhoz; tegnap ismét megkaptuk a honvédelmi miniszteriumtól a város katonai ügyosztálya. A hivatalos hirdetésekkel arról intézkednek, hogy a most november hóban folyó sorozásokon alkalmasnak talált népfölkelők egyes korosztályai 1915 december hó 6-án tényleges népfölkelői szolgálatra bevonulni tartoznak.

A hirdetésny szerint az 1892—1894 és 1878—1890 évben születettek és a legutóbbi szemlén alkalmasnak találtak kötelesek december 6-án bevonulni. A bevonulási hirdetmény a szokásos utbaigazításokat tartalmazza.

Hindenburg hősök.

Tóth György közlegény bátor, körültekintő viselkedéséért már előzőleg egy raj vezetésével lett megbizva május 10-én Bukowice mellett. Majd május 18-án Ostrovicnél tünt ki vitézségével és felelmet nem ismerő magatartásával. A nagy tüzérsergi és géplegyvertüzből oldalról is támadva, bátorító szavaival ösztökölte a rábizott rajba beosztott embereket és ment előre velük.

Bátor magatartásáért az ezüst vitézségi érem másodosztályával lett kitüntetve.

Hollósi István közlegény május 18-án Ostrozece-nél az ütközést kezdeté önként jelentkezett századparancsnokánál, hogy egy fontos jelentést a zászlóaljparancsnokhoz továbbít. A század az orosz állások közvetlen közelébe állott, úgy, hogy az oroszok a legkisebb mozgásra sorjával válaszoltak. Hollósi István a rábizott feladatot e kényes helyzet ellenére is fényesen megoldotta. Bár utközben meg is sebesült, mégis elvitte a zászlóaljparancsnokhoz a jelentést. E sebesülés dacára ismét jelentkezett egy jelentésnek a rajvonalba vitelére, ez alkalommal másodoszor is megsebesült, azonban a jelentést ennek dacára is sikerült neki a kitűzött helyre eljuttatnia.

A bátorságával különösen kitűnt közlegény századparancsnoka érdemei elismeréséül, kitűntő szolgálatáért a nagy ezüst vitézségi érem kitüntetésére beadták.

Szigeti Sándor tizedes május 17-én Ostrozece-nél különös vitézséggel, körültekintéssel s ügyességgel vezette a rábizott raj embereit, úgy, hogy a nagy ellenséges tüzérsergi, géplegyver és gyalogsági tűz ellenére is sikerült neki a kitűzött helyet elérnie s azt megszállva tartania, miközben maga is fején súlyosan megsebesült.

A bátor altiszt az ezüst vitézségi érem másodosztályával lett kitüntetve.

A királygyilkosok haldoklása.

Hátborzongató esemény volt 1913. június egyik reggelére a belgrádi királygyilkosság, de külföldi politikai érdeklődést nem váltott ki senkiből a szörnyett, amely odalent megtörtént. Ezután következett, hogy Karagyorgyevics Péter lett a szerb király a belgrádi királygyilkosok szövetségének kegyelméből.

A franciáknál nyert ügye volt Péternek. De késett az angolok elismerése. Edward király előtt ellenszenves volt, hogy cousin gyanú alatt üdvözölje a véreskezű feketé Pétert s az angol követség maradt legtovább betöltetlen Belgrádban.

Tanulságos végignézni a következő évek diplomáciai történetét. Hogyan nőtt meg a Karagyorgyevics Péter politikai fontossága miként lett a kezdetben lenézett és megvetett emberből nagy figura az európai sajtóban. 1907-ben elkészült a hármas szövetség s most már előtérbe lépett Szerbia, mint faltörő kos.

1908-9 telén már fenyegeti Európa békéjét a nagyszerb hóbort. Ha nem áll mögötte Oroszország hátföld gyanút, soha sem merheti a kicsiny ország kihívni monarchiánkat és szövetségét maga ellen. Anglia sem nézte már a vérfoltot a fekete Péter kezén, mert ő most háborút akart. Bűnhődni kellett monarchiánknak, mert ellene volt Ischiben VII. Edward ajánlatának, hogy szakadjon el a némettől. Már keszen állott az angol haditerv. Velünk kell végezni előbb, ha lehet, úgy diplomáciai eszközökkel, ha nem lehet, úgy erőszakkal. Azután a német ellen fordult volna a francia-angol-orosz-olasz szövetség.

A világkatasztrófa elmaradt, mert Oroszország nem bizott magában. Öt évnek kellett meg elteltie addig, amíg a szerb állóksg lefűzde azt. A kis nép nagy dolgokról álmodozott. Több mint kétszeresre nőtt meg a török föllött aratói győzelem és a bolgárok perfid megtámadása után. Most már monarchiánk lett volna a soron s a szerajevói gyilkosság volt a jel.

A nagy szerb álom helyett azonban következett, a végét. A nagy szerb fanatikusokat saját lavinájuk temeti el. Alfog lehetett száz év a Karagyorgyevics dinasztiája, s

SOVEGJARTO vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damasztból. Különléle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLOSÓ

szabott árak.

emelkedve a disznópásztori sorból szakadatlan gyilkosságokon át, nem örökös föltétele a minden megírtú borzadály, a mely az Atridák nemzetsége fölött lebegett. Nem emelt fel Péter a sors azzal, hogy letiporja őt. Ő nem tragikus hős, de hőse egy csuf rémregénynek, akit akkor dobattak félre, amidőn sorsa betelt. Oda térnek vissza György és Sándor hercegek, a hősies pózokkal imponáló, ahonnan nem szabadott volna eltávolozniok: az operett alakok közé.

Csak a nép sorsa tragikus. A kevésgényű szerb népe, amelynek ereje szívós és kemény. Nem adatott meg neki, az hogy celtudatos becslétes vezetés mellett kifejlődhessen.

Nem vég következett be az 1903-iki rémített után, hanem — állig néhány év múlva — soha sem sejtett, mesés diadal. Most már a csillagok után kapkodott egy nép, amely megnövekedett a török- és bolgár területtel több mint kétszeresére, amelyért versengettek a földkerekség leghatalmasabb államai. Kezdetben a világ-háború sem hozta meg a katasztrófát, sőt kába reménységbe csalogatta a szorongatott népet.

Szerbia látta Sándor trónörökös bevonulását Zimonyba, tapsolt megkoronázásának a Szerémség királyává, tombolt örömeiben, amidőn Potiorek gyors futamodással kivonult az országból, visszaadva mindent, amit nagy áldozatok árán elfoglalt. Még a központi hatalmak és Bulgária uj, és erősebb ütemű támadása közben is előtte lebeg a megmentő angol és francia csábképe s a ravasz Venizelosz alakja.

Mit érezhet a szerb katona, aki 1912. óta állandóan harcban áll, amidőn összezuhan látja ábrándjait? Nagy Oroszország és messze van a cár. Nem mőzdel a pánszlávok nagyúrra, hogy megmentse legfanatikusabb rabszolgáit.

József főherceg a Hindenburg-bakákhoz.

Az olaszoknak a Monte Mischele ellen intézett egyik heves támadásának legutóbbi visszaverésében különös vitézséggel vett részt a Hindenburg-nevet viselő székeshérvári 69-ik gyalogezred. Az ütközet után József főherceg fölkereste az ezredet s a következő beszédet intézte a hős legény-séghez:

Hatvankilencesek! Fehérmegyei katonák! Négy hónap óta küzd ez az ezred parancsnokságom alatt. Jól ismerem tehát a ti vitézségeket és hősies bátorságotokat. Ha ti szintén kiválóan harcoltok, ép úgy méltók vagytok a 69-es névre, mint az északon harcoló társaitok, mert ott, ahol 69-esek harcolnak, az ellenség hazai földre a lábát be nem teheti. Köszönöm, hogy e nehéz napokban csapataimnak segítségére jöttetek. Biztam

benneket és nem csalódtam. Reménylém, hogy a jövőbe ép ilyen hősök lesztek és a 69-esek aranykönyve számára még sok babért arat-tok.

Tűz Kőszövetségi gyűlés.

A fejérvármegyei tűzoltó szövetség vasárnap gyűlést tartott Székeshérvártól a vármegyeházán, mely a háborús állapot dacára igen látogatott volt. A szövetséghez tartozó megyebeli és városi tűzoltó testületek közül az adonyi: Lénk János, a pátkai: Bárány Ferenc, a sárosdi: Markovich János, a polgárdi: Kertész József, a székeshérvári: Schmidl István, a bicsei: Kelemen Mihály, a móri: Uti-Nándor, a herceglavai: Virág Ferenc, az etyeki: Ágoston József, a sárbogárdi: Pohl József, a Felmayer-gyári: Kirner László, a füleli: Lászlósi János, a seregelyesi: Rozmann Mihály, a kajászószentpéteri: Kürti János, felcsuti: Kulcsár Kálmán és a nadapi: Reichenbach Flórián egyesületi kiküldöttök képviseltek magukat.

Verebi Végh István elnök részletes jelentést tett a szövetség beléletében és igazgatásában a múlt ülést előfordult nevezetesebb eseményekről és elnökségileg az alispánnal egyetemesleg tett közrendészeti intézkedésekről, melyeket a közgyűlés helyeslőleg vett tudomásul. Meleg szavakban emlékeztet meg azon tűzoltó bajtársakról és hozzátartozóiról, kik a most dúló háborúban hősi halált haltak, kiknek emléke jegyzőkönyvben örökítetett meg.

A szövetség múlt évi pénztári számadását Schmidl István számv. biz. elnök mutatta be. A pénztári jelentés kapcsán bejelentette az elnök, hogy a szövetség 5000 korona hadikölcsönt jegyzett a mostani év folyamán.

Kiemelhető pontját képezték az ülésnek Vida Pál szövetségi titkár. szakszerű előterjesztései a vármegyei tűzrendészet fokozottabb gondozását illetőleg, melyek megvalósítási szabályrendelet módosítását teszik szükségessé. A tervezett intézkedéseket azonban tekintettel a háború által bekövetkező többletdali változásokra elhalasztották azon időpontig, míg a helyzet kialakulni fog s ennek kapcsán más intézkedések is jobb és békeesebb időkre halasztattak.

A csákvári testület képviselője Goldschmidt József indítványára kimondta a közgyűlés, hogy a háborús állapotok miatt 18 évesnél ifjabb és 50 évesnél idősebb tagoknak kénszer után leendő felvétele érdekében az alispánhoz tesz javaslatot.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy a szövetség pénztárból 50 koronát kiutalványoz a székeshérvári vitéz vitéz szobrára — és az ülés után nyomban átadja a szobor bizottságnak, miközben szegyet ver a szobornak.

Ez utóbbi határozatból kifolyólag a közgyűlés tagjai Verebi Végh István vezetésével azonnal a szoborhoz vonult és Végh elnök átadván a szövetség ado-

mányát pompás és hazafias szelentőfő áthatott beszédet tartott.

Úgyanez alkalommal a bicsei tűzoltók külön is adtak a szobor celjaira 10 koronát.

HIREK.

A honvédék kitüntetésével, Egy táblázatos kimutatás jelent meg arról, hogy a honvédezek és a népfelkelés a háború kitörése óta 1915. november 31-ig hány vitézségi érmet kapott, A kimutatások végösszege a következő: A honvédegyalagságnál összesen, 97 arany, 1483 I. osztályú, 5047 II. osztályú ezüst és 3876 bronzérem osztottak ki, tehát összesen 10.803 ember kapott kitüntetést. A honvéd lovaságnál 19 en kaptak arany, 249-en I. osztályú, 780-an II. osztályú ezüst érmet, 568-an pedig bronzérem, összesen 1600-an. A honvéd tüzérségnél 7 arany, 125 I. és 499 II. osztályú ezüst érmet, továbbá 477 bronzérem, összesen 1308 kitüntetést osztottak ki. A népfelkelés alakulatoknál 146 arany, 2222 I. osztályú, 7671 II. osztályú ezüstérem és 6110 bronzérem, összesen 15.543 kitüntetést kapott a legénység.

Csalán mint fahőnemű. Egy ismert tudós igen érdekes felfedezést tett a pamutnak pótlására. Az erre vonatkozó kísérletek egy pest-környéki szövő- és fonógyárban folytak és — mint értesültünk — olyan kedvező eredményre vezettek hogy most már több más gyárban is előállítják a csalánból készült fahőneműt. Némregibben hivatalos hirdetés jelent meg arról, hogy a csalánnyújtást az ifjuságnak is a gyelmébe ajánlják és a gyűjtés már több hónap óta igen szép eredményt ért el, úgy hogy a gyáraknak nagy eszalánkészlet áll rendelkezésükre. Az új találmány illetékes helyen is figyelemmel kísérik és hasznosítani fogják.

Szenzációs árcsökkenés a berlini sertésplacon. Németországban november 12-én lépett életbe a sertésus maximális áron való eladása. Ha a németek hivatalosan maximálják az árakat ez nem tréfa, s a termelő nagyon jól tudja, hogy elrejtéssel, spekulációval semmit sem ér el. Legfeljebb a törvény teljes szigorával sújta. A határnap előtt levő utolsó vasárnapon tehát piacra dobták az elrejtett árut s eddig hallatlan mennyiségű, 11,483 sertést hajtottak fel. Köngeteg vasúti kocsi, ki se lehetett raktározni. A sertésus ára persze lávaszerden zuhant lefelé, s az élő sertés métermázsája negyven koronával lett olcsóbb. Erre még soha nem volt példa. Német országban. A német sajtó a legenergikusabban megtámadta másnap a spekulánsokat s felháborodott azon, hogy akának gazemberek akik az élelmiszernk árát száz százalékkal is felverték a háború kezdete óta, holott az illető élelmiszertben hiány sem volt.

Téves kapcsolat. Szombaton este a mi diszes villanyvárunk ismét kedveskedett. Elaludt, kigyuladt, ismét elaludt. Ezt a kedves szórakozást többszörösen megisméltette. A rendőrfőkapitány azonnal a telepre ment, hogy a baj okát megtudja. És a baj oka — mint a drága villanygár mondta, téves átkapcsolás volt. No ez igazán érdekes. Hát még miféle okok nem lesznek az állandó vis major mellett? Azután ki kapcsolná tévesen? Na — még a kapcsolásnál is tévednek?

Halálozás. Múher Rezső, gróf Zichy János volt kuluszminiszter titkári főredése 62 éves korában meghalt. Temetése hétfőn volt Móroty nagy részvét mellett.

A Közhivatali Kezeli és Díjak Országos Egyesületének Székeshérvári Helyi Csoportja november hó 29-án (vasárnap) délután 3 órákor a városház közgyűlési termében alakuló s egyszersmiad évi rendes közgyűlést tart, a következő programmal: Megnyitó beszéd. Tiszttakar és választmányi rendes és póttagok választása. A központi és helyi csoport összes elnökök és al-elnököknek a székeshérvári helyi csoport részéről társelnökökké, választmányi tagjainak a fenti helyi csoport részéről választmányi tagokká választása. A következő évi és választmányi ülés határnapjának kitűzése. Indítványok.

Kétszáz koronát nyert sorsjegyen a király. Az osztrák sorsjegyek igazgatósága, egyszer és mindenkorra, meg a megalakulás idejében, felajánlotta a királynak az első számú sorsjegyet. A befizetéseket a kabinetroda mindig pontosan teljesítette és az intézet könyveiben az első számú sorsjegy így volt bevezelve: — Tulajdonosa: I. Ferenc József. — Foglalkozása: Ausztria császára és Magyarország apostoli királya. — Lakása: Wien, Burg vagy Budapest, I. királvi vár. — Részletfizetések pontosan történnék. Csupán az utolsó rovart, a nyeregmények rovata volt eddig társ. Végre most ebbe is került egy szám. Az utolsó huzason a szerencse királyunkra is rámosolygott. A legutóbbi huzason Öfelsége sorsjegye, az egyes számú, a legkezebb nyeregménnyel 200 koronával húzta ki.

Vörhenyjárvány. Székeshérvártól már szűnőfélben van a vörhenyjárvány, mely pedig a vármegyében kezd fellépni a betegség. Így Fordas községben oly nagy mértékben lépett fel a járvány, hogy a hatóság kénytelen volt az ottani elemi iskolákat bizonytalan időre bezáratni.

Katonák karácsonyára a polgármesteri iven Deák Dávid 10 K. Asztalos gyula 8 koronát adománnyozott.

A vártes vitéz szoborra. A székeshérvári Árpádfürdő személyzete 100 koronát adománnyozott a vitéz vitéz szoborra.

Katonatemetés. Stancs Zeneve 2 közös gyalogos, marosnerei lakos a harctéren szerzett bátorságáért vetkeztében elhunyt. Temetése november hó 23-án d. u. 2 órákor lesz a Csapatkórház halottasházából.

Hétfőn és kedden,
november 22 és 23 án:

Nordisk-ujdonosság!
Belzebub leánya.

Dráma 3 felvonásban.

Főszereplő: Nikolai Johameson.

Es a nagyszabású kiegészítő műsor.

Csapásra csapás. Borzasztó pusztítást vitt végbe a háború a családok közt. Székesfehérvár háború halottainak száma is valószínűleg túl van már a százon. Olyan kegyetlenül azonban alig sújtott még családot, mint özv. Tóke Józsefné családját. A két leánya mellett hat szép szál fia volt a jó asszonnyal. Súdár, szép teremtés valamennyi. Rózsás arcai, égő fekete szemű embernek. Amellett szelidek, jóviseltek, a kikből szinte teljesen hiányzott az a szilaj durvaság, amely sok ifjút elhuzsenyessé tesz nálunk. Mikor a legfőbb hadur szava végig zengett a hazán, őt egyszerre katonának állott. A ház gondja, a földek művelése, szántása vetése a két leányra maradt. A fiúk a csatáértén harcoltak vitézül, hogy az ellenség rettegje őket. Múlt egyik hónap a másik után s mire a tavasz elérkezett megérkeztek a fekete pecsétes levelek is, halottnak virág nőtt már a sírján valahol fűn a Kárpátok bérci között. A szegény asszony csondnes zokogása, mikor a jó embereknek elpanaszolta a maga nagy bánatát még a sziklából is könnyet fakasztott volna. A halál azonban nagyon otthon érezte magát a megtépett család körében. Szombaton ment ki a halottat kísérő menet, a negyedik fia koporsója után, 18 éves volt. Ezt a tödölvész pusztította el. Most azután remegve aggodik a család * másik két fia-éretér, a kik 15 hónap óta a háború golyószántotta talájan járnak, szembe nézve a nagy kaszással, amely egy esztendő alatt négy szép Tóke fiúfosztotta meg a zokogó édesanynyat. Lesz-e irgalom a többiek szárára? Bizony szörnyű dolog a háború.

Nyakon szurta a társát. Farkas Ferenc és Budai Imre Grósz Bernát vaskereskedőnél vannak alkalmazásban, Farkas a mindenes, Budai pedig a kocsis. Hétfőn a vasútra mentek, hogy a megérkezett vasat hazaszállítsák. Budai nem volt megeledeve társával, amint a vasat rakta s emiatt összezevezték. Budai dühében bicskájával Farkast súlyosan nyakon szurta, akit most, a szent György-kórházban ápolnak.

Hol vannak a férfiak? Tisztelet szerkesztő ur! Nagy élvezettel halgattam végig a muzeumegyessület megnyitó előadását. Ezek óta állandó és pontos látogatója vagyok ezeknek a szabadidő-estéknek, és még mindig hálás voltam magam iránt, hogy elmentem rájuk. Ugyanis azt a közmondást követtem hogy a jó pap holtig tanul. Mivel azonban civil vagyok és pap csak akartam lenni, úgy értelmeztem ezt az okos közmondást, hogy a jó civil is holtig tanul. Következésképpen feltűnt nekem már a multban, de a legutóbbi alkalomkor is, hogy a férfiak meglehetősen gyér számban vannak képviselve az ilyen előadásoknál.

A halgatóság tulnyomó része a nők. Hol vannak a férfiak? Például magamban. Háborúban. Igaz, de hát két évvel ezelőtt míg nem volt háború. Azután meg most is akad csak még néhány férfi, aki nincs a lövészárkokban. A kávéházokat, kaszinókat, kórozt mindig telve látom a magam fej-tájából. Tehát ilyen előadások haligatójával is akadhatna még egy jó csomó. Azt hiszem, felesleges minden ilyen filozofálás, nevezük csak meg a gyereket a nevén, a férfiak legnagyobb részében hiányzik az érdeklődés, az ismeret,

s a tudás bővítésének a vágya. Évekkel ezelőtt fővárosi lakos voltam. Ott is állandóan látogatója voltam az ilyen előadásoknak. A fővárosi férfiak azonban ilyen alkalomkor a kaszinót, a kávéházat el tudták felejteni s megjelentek. Azokban nagyobb érdeklődést tapasztaltam. Nem gondolja szerkesztő ur, hogy ez jó téma lenne egy kis bővebb eszmecserere? Tisztelettel Dr. Ott Voltam.

Ismét serteseket vásárol a város. Mint ismeretes, a város a közelmelési céljaira 500 darab sertet vásárolt. Most újabb vásárlást szándékozik eszközölni, s e célból dr. Kerekes Lajos közéletimer zési bizottság elnöke, dr. Seiner Jákó és Kovács Á. Sándor közéletimer zési bizottsági tagok má Budapestre utaztak, hogy a vétel ügyében tárgyalásokat folytassanak.

Pajeszós hölgyek. Tisztelet Szerkesztő ur! Ismerve az ön köz tudomású rossz szemét, nem hiszem, hogy feltűnt volna önnek hölgyeink legújabb csudabogára. A vonattal jöttem haza a minap. A kupéban négy hölgy ült, meg én. A hölgyeket csak látásból ismertem. Már unalomból is a cipőtől a frizurájukig mindent megnéztem rajtuk. Hát uramfia, amint a frizurájukhoz érek, valamennyi pajeszt találak. Akkurát olyan pajeszt, mint a galiciaiak viselnek. Öszintén szölvá zavarba jöttem, nem tudtam hamarjában, a szemem káprázik-e, vagy fűdig ezek a hölgyek tértek-e át a galiciai vallására. Az utóbbiban kételkedtem, mert — gondoltam — éről a szenzációról bizonyára hallottam volna én is. Kétségtelen, — villant át agyamon — valami csoda történt, az én kitűnő szemem tinkrementek. Rögeszméjük lett a pajeszlátás. A kétségbeesés kezdett kerülgetni, homlokom gyögyözött, elsápadtam s szinte kezdtem érezni, hogy másodpercéről másodpercre rosszabbul látok. Kezdeti feltűnő lenni a viselkedés. A hölgyek kezdtek figyelme sem lenni rám, végre az egyik a teljes részvét hangján megszólalt: Ugye-e rosszul lett? Talán meghuzzuk a vészféket? — Összönöm, köszönöm, mentegessen magam, csupán a szemimmel történt valami, csekélység az egész. Talán nem lát? faggaltak tovább. Oh, kérem, látok én, csak a tárgyak alakja általában előttem. Hogyan? kíváncsiságot kaptam a hölgyek? Például minek lát minket kégyed? Hölgyeim? Igen-igen, csak mondja meg. Hát kérem, a lábúkon olyan kis orosz csizmákat látok, tetszik tudni, olyan elegáns halinacsizmákat és a frizurájukon oldál — ne nevéssenek ki hölgyeim — pajeszt látok. Óriási hahota, mire még jobban láttam a pajeszokat. Kiténően lát — nevettek tovább — ne aggodjék, ez a legújabb frizuradivat. Divat? Töprengtem magamban. Hogy lehetett ezeknek az uszoris galiciánerek pajeszába belebolondulni? Mi következett még a pajesz után? Azt hiszem karikát fognak a hölgyek az orrukba huzni. Ennek a divatjuknak lesz legalább egy haszna. Tudni fogjuk végre, kormányozni őket és orruknál fogva vezetni. Dr. Bor Zalom.

A Pálmay-esték elé hagy érdeklődéssel tekintett a város intelligens közönsége, és hogy várakozásában nem csalódot, azt igazolta az előadás művészi volta és az Uránia színház hatalmas táblás nézőtere. Pálmay Ilka még mindig az a ragyogó tehetség, amilyennek azelőtt ismertük. Mostani szereplése egy

egészen új oldalról mutatja be nekünk a művészt és a „Prima-donna“-ban a legnagyobb művészetet látjuk magunk előtt. Ma utólag ismét két előadás lesz este fél hét és 9 órakor. Jegyek az Uránia pénztáránál és Ulmann I. dohány-főzsdéjében meg kaphatók. Diák és katoná az utolsó sorokban 50 fillér.

Ha csinos és kedves háborus emléket akar szerzeni, vegye meg a miniatűr vértés vitéz szobrot három koronáért. A rokkant katonákat segítő az emlékszóbor megszerzésével.

Krém de lactaine saját nemében páratlan hatású arcbőrzséplő, finomító készítmény, ezen tejkrém teljesen ártalmatlan, a bőr egyszeri használat után bársony puhává teszi, pattanásokat, szőpöleket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható Szűcs Róbert Magyar Korona győztesztárban Kosuth utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

FIUMEI KÁVÉBEHOZATAL
SZÉKESFEHÉRVÁR
B. (BARATOK EPELÉTE) : :
Pörkölt kávékeverékei utolérhetetlenek! Saját villamos kávénapgyörköldé! Telefon 250.

APRÓHIRDETÉSEK.
Lapárusítók utcai eladásra jó fizetéssel felvétetnek. — Mint mellékletgalkozás üzhető.

2 szobás lakas februar 1-re kiadó Szechenyi-utca 2. szám alatt. Bővebbet Simon György, fűszerkereskedőnél.

Katalin névnapra szóló levelezőlapok úgy egyéb levelezőlapokhoz hasonló kapható Kauffmann Pál papírkereskedésében. Ugyanott mindenféle fiu vagy leány azonnal felvételik.

Friss fejős és ellős tehének eladóak Paulovits tanyán Szarazrért.

Eladó — jutányos áron — két használt keltetőgép, egyik Cyphers-féle egyszerre 200 tojas kikeltetőre, a másik Mücke féle 120 tojas kikeltetőre alkalmas. Mindkét gép csékély javításra szorul. További felvilágosítást a szerkesztőség ad.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legelőszerebb és legelőszerebb az apróhirdetéseken hirdetni. Egyszeri apróhirdetés két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendő és a megjelent apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árengedmények vannak. Hírszöveg között rendes betűkkel a hirdetés soronkint 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcösöt sértik, vagy bármi okból a sajtótörvényvel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyilvántartású hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

URANIA-SZÍNHÁZ

Petőf-utca és Szent István-utca sarkán.

HÉTFŐN

november hó 22-én

KEDDEN

november hó 23-án

Gróf KINSKY NÉ

PÁLMAY

ILKA FILMJE:

PRIMADONNA

A prólogust írta: Somlyó Zoltán.
A filmen előforduló zenesámok szerzőkét Harsányi Zsolt oszeire gr. Forgách Béla és Zerkovitz Béla
A prólogust szavalja, a dalokat énekeli: PÁLMAY ILKA

SZEMÉLYESEN

Előadások kezdete fél 7 és órakor.

Helyárak: Páholy 5 személyre 8 korona. Erkölyűlés 2 K. Földszinti ülőhelyek fordítottak. 1—10 sorig 1'50 K. 10—20 sorig 1 K.